

*Чернявський А.В., здобувач ступеня доктора філософії (аспірант)
Український державний університет залізничного транспорту*

ЗАСТОСУВАННЯ БЛОГ – ТЕХНОЛОГІЙ НА НАЦІОНАЛЬНО – НАУКОВОМУ ТА ОСВІТНЬОМУ РІВНЯХ

Військові дії в країні стали прискорювачем у цифровій трансформації освіти та науки [1]. Використання цифрових технологій в науково - освітньому середовищі стали, як кроком сучасного інформаційного та інноваційного розвитку, так і необхідністю в умовах військових дій в країні [2]. Сьогодні для пошуку інформації здобувачами освіти та науковцями використовуються цифрові пошукові мережі, електронні бібліотеки, репозитарії навчальних закладів та інші. А засобами комунікації в науково - освітньому процесі зазвичай слугують платформи онлайн освіти.

Але попри всі перспективи та зручності цифрової взаємодії за допомогою онлайн платформ для освіти, вони несуть формальний характер, що звужує взаємодію між науковцями, студентами, викладачами.

Неформальна комунікація в закладах освіти функціонувала загалом у вигляді студентських клубів, гуртків за інтересами чи виконанням спільних наукових проектів, які в переважному функціонували оф лайн і з переходом в онлайн комунікація обмежилася використанням чату у месенджері чи сторінкою на офіційному сайті навчального закладу.

Щодо глобальної взаємодії, то в даний час це переважно онлайн конференції чи семінари, які обумовлені визначеною вузькою тематикою чи потребують певної апробації доробок у вигляді тез для участі та головне у цьому частота цих конференцій – у більшості випадків це раз на пів року чи рік.

У зв'язку з цим виникає потреба у інформаційно – комунікативній взаємодії, яка мала б частий та регулярний характер, носила більше неформальний спосіб взаємодії та слугувала альтернативним джерелом пошуку інформації, обговорення та дискусій на глобальному та з широким колом рівні.

Серед вагомих проблем, які виникають в умовах сучасних глобалізаційних процесів, є й нагальна потреба у створенні в науково – освітній сфері України єдиного інформаційного простору, який будуть у певний спосіб контролювати і коригувати як науковці різних галузей знань, так і спеціалісти у сфері впровадження та поширення інформаційно – комунікаційних технологій [3].

Особливості цифрової трансформації вивчають багато науковців як в Україні, так і за кордоном. Зокрема роботи присвячені даній проблематиці написані авторами: В. Биков, С.

Карплюк, С. Литвинова, О. Мельник, О. Соснін, П. Самуельсон, О. Співаковський, О. Спірін та інші [4,5]. На основі їхніх праць можна зробити висновок, що удосконалення, впровадження і розвиток сучасних цифрових технологій та їхнє широке застосування істотно впливають як на характер наукових досліджень, так і на освіту загалом.

Відображення ефективної інформаційно – комунікативної взаємодії із застосуванням блог технологій у науковій та освітній комунікаціях з їх особливостями, як неформальної наукової комунікації в глобальному національному середовищі, що слугувало б одним із елементів цифрової трансформації освіти та науки.

Процес цифрової трансформації обумовлений застосуванням відповідних цифрових технологій.

До однієї з яких належить чат - бот та блог технології. В сьогоденні дані технології набули широкої популярності, оскільки з розвитком цифрових пристроїв стали доступні мобільні технології в якості інструментарію в освітньо - науковому процесі.

Проекти чат боту вже є в розробці міністерства освіти і науки України [6], на відмінно від блог - технологій. Блог технології існують давно у цифровому просторі в багатьох галузях. Не зважаючи на те, що у більшості галузях блог технології відійшли на другий план, то у галузі освіти і науки в сьогоденні це буде актуально, зручно та інформативно застосовувати.

Блог (англ.blog, від «web blog» журнал у мережі або щоденник «подій») – це веб-сайт, основний зміст якого – записи, мультимедія або зображення, що регулярно додаються. Веб блог – це соціальна мережа, яка є ефективною з точки зору взаємодії, оскільки у блозі можливо зберігати і класифікувати інформацію у будь-якому вигляді, створювати інтернет- спільноти для обговорення проблемних питань, контролювати засвоєння навчального матеріалу через онлайн тести, опитування, рецензування та дискусії [7].

Слід зазначити, що використання блог – технологій по використанню схоже на неформальну взаємодію у професійних соціальних мережах. Однією з різновидів професійних соціальних мереж є наукові соціальні мережі, які засновані на встановленні в більшій мірі наукових зв'язків, а не соціальних [8].

Застосування блог – технологій у практиці неформальної комунікації між студентами, викладачами та науковцями дозволяє вирішувати такі завдання:

- розвивати комунікативні навички у науковому, навчальному середовищах;
- навчити спеціальній термінології та її особливостей у вибраній спеціалізації; формувати навички самостійної роботи;
- удосконалювати вміння соціальної та культурної взаємодії;

- стимулювати пізнавальну діяльність та мотивацію до подальшого вивчення, дослідження та роздуму над обговорюваними питаннями, ідеями чи рекомендаціями;
- дозволить зберігати регулярну взаємодію між різними науковими групами, колективами чи особами;
- створити невелике портфоліо для студентів та молодих вчених для взаємодії студентів чи молодих науковців у спільних по напрямку інтересів проектах та інше.

Для створення можливості забезпечення зазначених рішень завдань пропонується створення Єдиного наукового і освітнього національного блогу з синхронізацією з усіма вищими навчальними закладами. Блог буде сформований на єдиній платформі, матиме деревоподібну структуру, що буде розгалужуватися по спеціальностям та спеціалізаціям.

Пропонується виконати платформу блогу у вигляді закритої структури, доступ до якої матимуть усі навчально – освітні та наукові установи країни. Створення закритої структури дозволить зберегти в рамках наукової спільноти та студентів всі запропоновані ідеї чи рішення в науково – освітньому середовищі. Студенти, працівники, науковці по замовчуванню будуть отримувати особистий кабінет на платформі блогу, що буде забезпечуватися університетами, з можливостями створення невеликого портфоліо та комунікації між усіма науковцями, студентами та працівниками освіти країни.

Таким чином єдина наукова – освітня платформа блогу:

- об'єднає всю наукову спільноту та студентів країни по їх науковим інтересам напрямкам навчання чи спеціальностям;
- створить можливість у вирішенні чи поясненні специфічних та нетривіальних завдань, питань чи проблематики;
- дозволить аналізувати найчастіші запитання серед науковців та студентів в ході навчання та досліджень;
- створення загального та єдиного інформаційного простору комунікації на державному рівні;
- можливість гнучкої взаємодії між різними науковими чи освітніми установами в рамках створення спільних проектів;
- регулярна та масова взаємодія в обговореннях поточних, нагальних проблем, питань;
- проведення широкого кола дискусій та прийняття пропозицій і рекомендацій за напрямком розмов;
- можливість радитися у ідеях, шляхах реалізації та інше різними колами освітньої та наукової спільноти.

На основі викладених результатів дослідження робимо висновок, що використання блог–технології є ефективним засобом інформаційно – комунікативної взаємодії, наукового та навчального процесів, творчого саморозвитку студентів, відповідно до визначених функцій технології, неформальної наукової комунікації в глобальному національному середовищі. Результатом успішного впровадження представленої технології будемо вважати підвищення мотивації студентів до навчальної та наукової діяльності, більш свідоме та відповідальне ставлення до науково - освітнього процесу, підвищення відсотку наукового компоненту у студентських наукових проектах, більш швидке вирішення актуальних проблем чи завдань.

Впровадження блог – технологій в глобальному національному та єдиному форматі стане одним із елементів цифрової трансформації науки та освіти в Україні з стійкими зв'язками незалежно від зовнішнього впливу, як от світова вірусна пандемія чи військові дії.

Список використаних джерел:

1. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ І НАУКИ [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/cifrova-transformaciya-osviti-ta-nauki> Дата звернення: 21.01.2023.
2. ВІЙНА В УКРАЇНІ [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.unian.ua/tag/viyna-v-ukrajini> Дата звернення: 21.01.2023.
3. ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ТА ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/89990/1/Vasylieva_education.pdf Дата звернення: 22.01.2023.
4. Биков В.Ю. Цифрова трансформація суспільства і розвиток комп'ютерно-технологічної платформи освіти і науки України. Матеріали методологічного семінару НАПН України “Інформаційно-цифровий освітній простір України: трансформаційні процеси і перспективи розвитку». 4 квітня 2019 р. / За ред. В.Г. Кременя, О.І. Ляшенка. К, 2019. С.20-26.
5. Шпарик О., Цифрова трансформація середньої освіти: спільні стратегічні вектори США та країн ЄС [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/609/571> Дата звернення: 22.01.2023.
6. ОСВІТНІЙ ЧАТ-БОТ [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/cifrova-osvita/osvitnij-chat-bot> Дата звернення: 23.01.2023.

7. Сысоев П. В. Технологии WEB 2.0 в создании виртуальной образовательной среды для изучения иностранного языка / П. В. Сысоев, М. Н. Евстегнеев // Иностранные языки в школе. –2009.–№3.–С.27-31.

8. Неформальні наукові соціальні мережі [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://tech4science.wordpress.com/2019/11/21/%d0%bd%d0%b5%d1%84%d0%be%d1%80%d0%bc%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d1%96-%d0%bd%d0%b0%d1%83%d0%ba%d0%be%d0%b2%d1%96-%d1%81%d0%be%d1%86%d1%96%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d1%96-%d0%bc%d0%b5%d1%80%d0%b5%d0%b6/> Дата звернення: 24.01.2023.